

ورود بایدن به مناقشه جمهوری آذربایجان و ارمنستان؛ پاس گل آمریکا به ایران درباره کریدور زنگزور؟

کریدور زنگزور از سطح تنش میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان فراتر رفته و دارد به محل زورآزمایی آمریکا و روسیه تبدیل می‌شود.

آران نیوز : گزارش و تحلیل

کریدور زنگزور به عنوان نیاز حیاتی الهام علی اف و اردوغان معرفی می‌شود و از دیگر سو بایدن نیز اعلام کرده چنانچه جمهوری آذربایجان به خاک ارمنستان تجاوز کند مداخله خواهد کرد.

همزمان با اوج گیری تنش ها در قره باغ، گروهی از ناظران بر این باورند که ایالات متحده در جریان این درگیری با ایروان هم صدا خواهد شد؛ هم صدایی که طبیعتا فرایند حاکم را پیچیده تر کرده و شاید زمینه را برای ورود پر قدرت ایران به منطقه هموار کند.

نیکول پاشینیان، نخست وزیر ارمنستان، تصمیم گرفته تا ارمنستان را با ایالات متحده و شاید ناتو همسو کند. بر همین اساس، او تظاهرات ضد روسیه در ایروان را ترتیب داده و با آمریکا رزمایش مشترک برگزار کرد با این همه بعید است روس ها به او اجازه دهند با واشنگتن معامله کند. ارمنستان، کشوری با سه میلیون جمعیت، بین آذربایجان، ترکیه، ایران و گرجستان قرار گرفته است. دشمن تاریخی ایروان ترکیه است، بازیگری در تنش میان آذربایجان و ارمنستان در منطقه قره باغ بنزین ریخته می‌ریزد.

ایروان به دنبال بیرون راندن روسیه است؟

قره باغ کوهستانی منطقه ای محصور در خشکی واقع در قفقاز جنوبی است. در دوران سلطه شوروی، این جغرافیا از نظر ارضی بخشی از آذربایجان بود، اما ارمنستان آن را از خود می‌دانست. به واسطه رویارویی های میان دو بازیگر، نخستین جنگ قره باغ کوهستانی در سال ۱۹۹۴ پایان یافت، بیشتر این سرزمین توسط جمهوری به رسمیت شناخته نشده آرتساخ که با نام جمهوری قره باغ کوهستانی نیز شناخته می‌شود، اداره شد.

آنگونه که آسیا تایمز نوشته، در آن بازه زمانی ارمنی ها متهم شده اند که به دنبال پاکسازی منطقه از آذری های قومی، تخریب خانه ها، مزارع، مساجد و حتی گورستان ها و بیرون راندن ده ها هزار مسلمان محلی از کشورند.

سال ۲۰۲۰ دوباره جنگ آغاز شد؛ نبردی که در نهایت زمینه ساز پیروزی آذربایجان و شکست دولت ارمنستان به رهبری پاشینیان شد. نخست وزیر ارمنستان، دلیل چنین شکستی را عدم حمایت روسیه می‌داند، اگرچه پاشینیان پیشتر با میانجی گری ولادیمیر پوتین موافقت کرد تا حافظان صلح روس از کریدور لاجین حراست کنند.

اخیرا آنگونه که مقام های آذربایجان اعلام کرده اند، ارمنستان نیروهایش را به منطقه منتقل کرده و مواضع باکو را گلوله باران کرده؛ رخدادی که منجر به عملیات نظامی آذربایجان شده است. فعلا ارمنستان با میانجیگری روس ها بار دیگر با آتش بس موافقت کرد، اما وضعیت همچنان ناپایدار است.

چهارشنبه ۲۰ سپتامبر، نیرو های حافظ صلح روسیه در قره باغ کوهستانی هدف گلوله قرار گرفتند و همگی کشته شدند. چنین حمله ای آشکارا به سان اقدام تحریک آمیز علیه روس ها لحاظ شد، از همین رو تحقیقات مشترکی توسط روسیه و آذربایجان آغاز شده است.

ناظران در مسکو و اروپا بر این باورند که رهبر ارمنستان برای بیرون راندن روس ها از قره باغ کوهستانی یا حداقل مقصر دانستن آنها، درگیری اخیر را تعریف کرد. این در حالی است که بر اساس شرایط آتش بس، به نظر می‌رسد که حامیان ارمنستان در قره باغ کوهستانی باید سلاح

های خود را کنار بگذارند. فعلا زود است در این باره قضاوت کرد.

ایران در حال آماده باش! اینک آیا نیروهای حافظ صلح روس در قره باغ کوهستانی باقی خواهند ماند یا خیر، نامشخص است، اگرچه روس ها به وضوح نگران تعاملات عاشقانه ارمنستان و ایالات متحده به رهبری پاشینیان هستند. پاشینیان پیشترخواستار مداخله ایالات متحده شده بود، دعوتی که از جانب واشنگتن پذیرفته نشد.

در عوض، آمریکا، مانند روسیه و دیگران، شعله ور شدن دوباره جنگ را محکوم کرد. به باور ناظران، استقرار روس ها در قره باغ کوهستانی به نفع اذربایجان است، زیرا حضورشان تا حد زیادی مانع از هرگونه تلاش جدی ایالات متحده برای ایجاد پایگاهی در ارمنستان می شود.

به همین ترتیب این به نفع ایران است، زیرا به ادعایشان تعریف چنین پایگاهی مستقیما تهران را تهدید می کند. اگر روس ها برای عقب نشینی تصمیم بگیرند، نشان از این است که ایران با قوای بیشتر وارد میدان خواهد شد.

در چنین شرایطی اگر ایالات متحده برای ایجاد پایگاه نظامی در ارمنستان فشار بیاورد، روس ها با صدای بلندتری وارد میدان خواهند شد. بالاخص آن که ارمنستان در حوزه نفوذ روسیه قرار دارد. علاوه بر این، کرملین به شکلی جدی از جاه طلبی های ایالات متحده و ناتو جهت گسترش نفوذش در اوکراین، قفقاز و آسیای مرکزی نگران است.

آکانکشا سینگ، محقق با استناد به «نظریه تخته شطرنج بزرگ»؛ نظریه ای که توسط زیبگنیوبرژینسکی ارائه شد، گفت: ایالات متحده باید برای حفظ موقعیتش به عنوان هژمون جهانی، اوراسیا را کنترل و مدیریت کند. به باورش امروز آمریکا بیش از گذشته در مناطقی، چون گرجستان، ازبکستان و ارمنستان در حال مانور است.

شواهد نشان می دهد پاشینیان به دنبال برخورداری از حمایت ایالات متحده است و هنوز روسیه را عامل از دست دادن قره باغ می داند. حال باید دید ایروان قادر است با واشنگتن هم صدا شده و مانور دهد؟
منبع: اقتصادنیوز